

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹

تراز تجاری کالایی ایران با اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ با کسری ۲,۸ میلیارد یورویی همراه بوده است، که علت افزایش ۴,۵ میلیاردیورویی کسری تجاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۸ را می‌توان کاهش ۹۴ درصدی ارزش صادرات ایران به این کشورها، با وجود افت ۵۱ درصدی ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا نسبت داد. موثرترین عامل در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، کاهش صادرات به کشورهای ایتالیا (با سهم حدود منفی ۲۹ واحد درصد)، اسپانیا (با سهم حدود منفی ۲۱,۳ واحد درصد)، فرانسه (با سهم حدود منفی ۱۷,۵ واحد درصد) و یونان (با سهم حدود منفی ۱۲,۷ واحد درصد) بوده است.

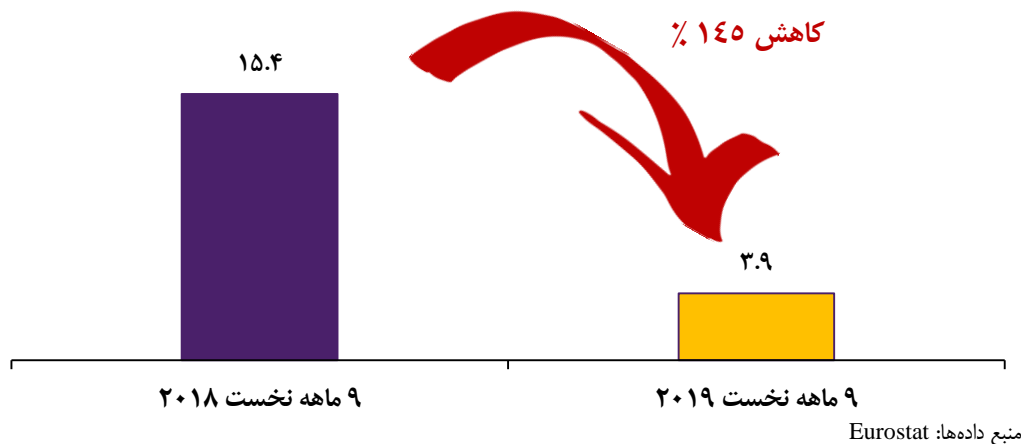
تهیه شده توسط همسار جی نژاد

آذرماه ۱۳۹۸

تجارت ایران با اتحادیه اروپا

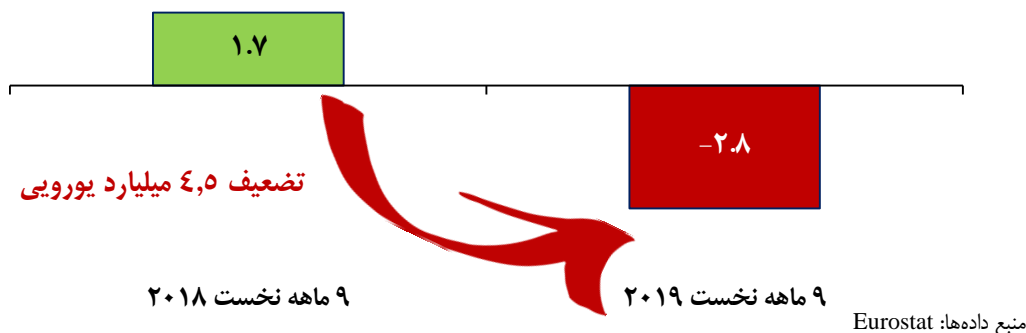
با توجه به نمودار ۱، ارزش تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۹ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ برابر با ۱۵,۴ میلیارد یورو بوده است که این مقدار نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته حدود ۱۴۵ درصد کاهش یافته که علت آن، کاهش توام صادرات و واردات ایران از اتحادیه اروپا، بوده است.

نمودار ۱. ارزش تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیارد یورو)

مطابق نمودار ۲، تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا در ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ با کسری ۲,۸ میلیارد یورویی همراه بوده؛ این در حالی است که تراز تجاری ایران در ۹ ماهه نخست ۲۰۱۸ مثبت و برابر با ۱,۷ میلیارد یورو بوده است. علت منفی شدن تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا در ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹، کاهش ۹۴ درصدی صادرات و کاهش حدود ۵۱ درصدی واردات نسبت به ۹ ماهه نخست ۲۰۱۸ بوده است (جدول ۱).

نمودار ۲. تراز تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹

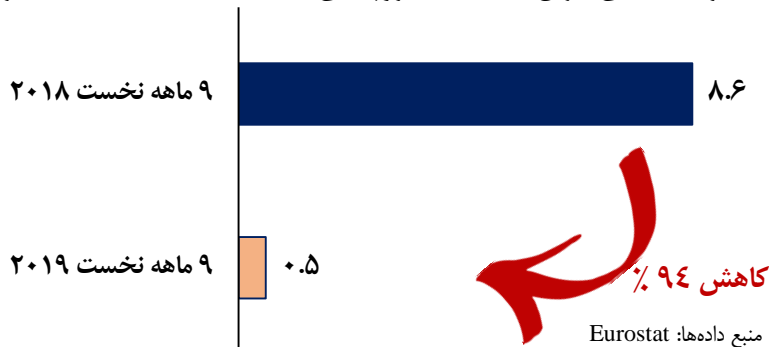
جدول ۱. ارزش تجارت کالایی ایران و اتحادیه اروپا طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیارد یورو)

رشد (درصد)	۹ ماهه نخست ۲۰۱۹	۹ ماهه نخست ۲۰۱۸	
-۹۴	۰.۵	۸.۶	صادرات ایران به اتحادیه اروپا
-۵۱.۱	۳.۴	۶.۹	واردات ایران از اتحادیه اروپا

منبع داده‌ها: Eurostat

صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا

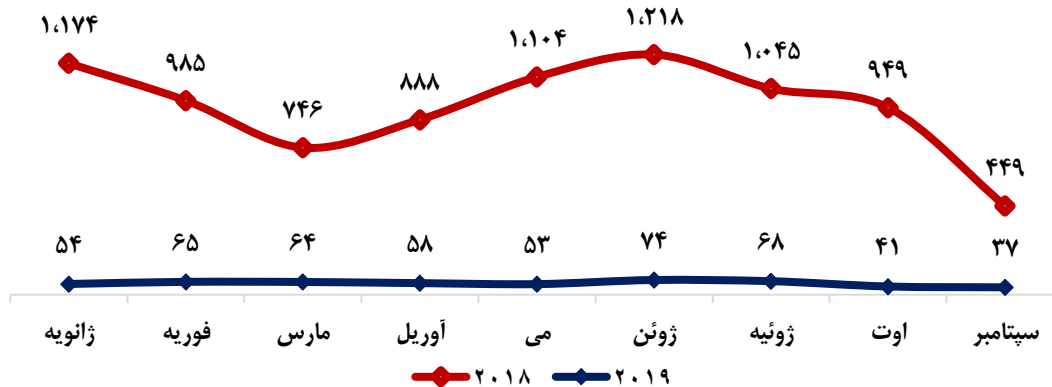
همانطور که از نمودار ۳ مشخص است، ایران در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۵۰۰ میلیون یورو کالا به اتحادیه اروپا صادر کرده که این رقم با کاهش حدود ۹۴ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته همراه بوده است. نمودار ۳. صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیارد یورو)

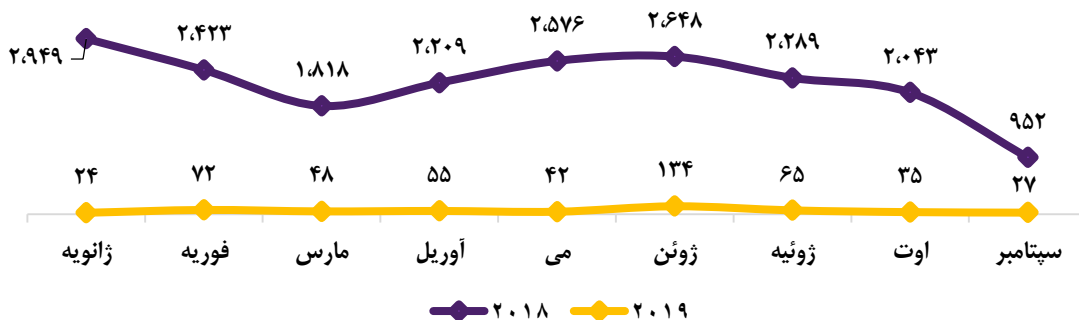
مطابق نمودار ۴، ارزش صادرات کالایی ایران در کلیه ماه‌های ۲۰۱۹ (از ژانویه تا سپتامبر) از مدت زمان مشابه سال گذشته به طور قابل ملاحظه‌ای پایین‌تر بوده و از ژوئن تا سپتامبر ۲۰۱۹ نیز روند نزولی را طی کرده است.

علاوه بر کاهش شدید ارزش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، مقدار وزنی صادرات ایران به این اتحادیه نیز با کاهش چشمگیری همراه بوده به طوری که مقدار صادرات ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ حدود ۵,۳ هزارتن بوده که با افت حدود ۹۵ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال ۲۰۱۸ همراه بوده است (نمودار ۵).

نمودار ۴. روند ماهانه ارزش صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹

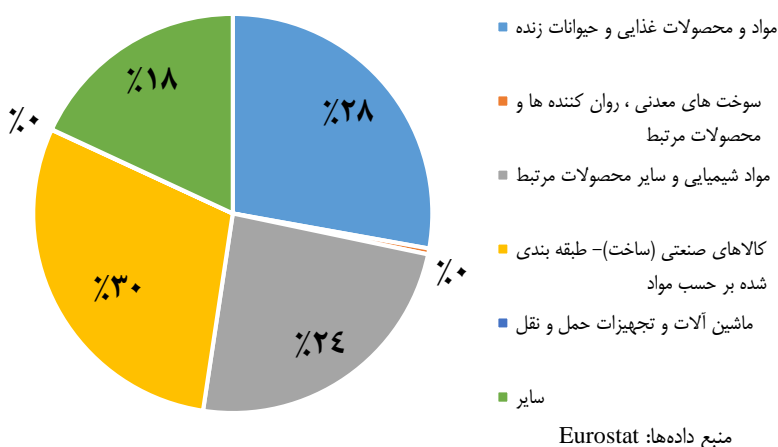
نمودار ۵. روند ماهانه مقدار صادرات کالایی ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹

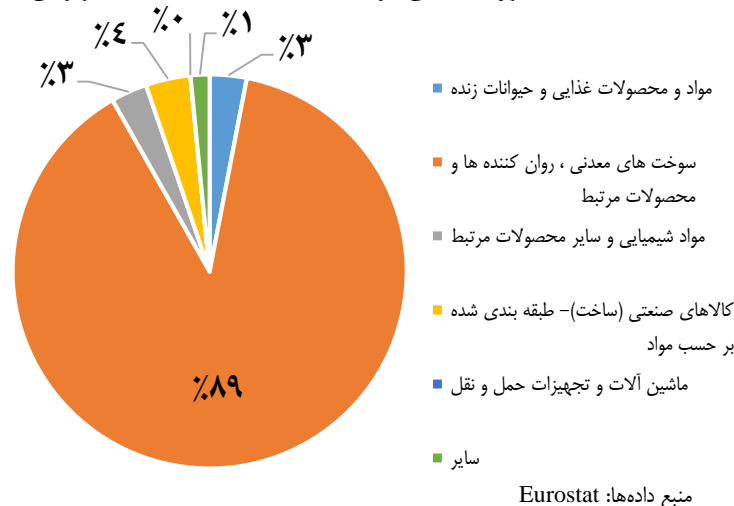
صادرات ایران به اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی

مطابق نمودار ۵ و ۶ مقایسه گروه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل حاکی از تغییر قابل توجه در گروه کالاهای صادراتی ایران به اتحادیه اروپا در سال جاری است. به طوریکه سهم صادرات سوخت‌های معدنی، روان‌کننده‌ها و محصولات مرتبط از کل صادرات، از حدود ۸۹ درصد در نه ماهه سال ۲۰۱۸ به حدود ۰.۵ درصد در نه ماهه سال ۲۰۱۹ کاهش یافته که این امر موجب افزایش سهم صادرات در سایر گروه‌ها طی نه ماهه سال ۲۰۱۹ شده است.

نمودار ۶. صادرات ایران به اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (هزارتن)

نمودار ۵. صادرات ایران به اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی در نه ماهه نخست ۲۰۱۸ (هزارتن)

صادرات ایران به اتحادیه اروپا به تفکیک مقاصد صادراتی

مطابق جدول ۲، چهار مقصد عمده صادراتی ایران در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش صادرات، کشورهای آلمان، ایتالیا، اسپانیا و رومانی هستند. شایان ذکر است در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ صادرات ایران به کشورهای عضو اتحادیه اروپا (به جز ۴ کشور) کاهش یافته است. بیشترین کاهش صادرات ایران طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ نسبت به نه ماهه سال ۲۰۱۸، متعلق به کشورهای فرانسه، یونان، اسپانیا و اتریش بوده است. موثرترین عامل در کاهش صادرات ایران به اتحادیه اروپا، کاهش صادرات به کشورهای ایتالیا (با سهم حدود منفی ۲۹ واحد درصد)، اسپانیا (با سهم حدود منفی ۲۱,۳ واحد درصد)، فرانسه (با سهم حدود منفی ۱۷,۵ واحد درصد) و یونان (با سهم حدود منفی ۱۲,۷ واحد درصد) بوده است.

در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸، صادرات ایران به کشورهای دانمارک، استونی، لتونی و بلغارستان افزایش یافته است.

جدول ۲. مقاصد صادراتی ایران به اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیون یورو)

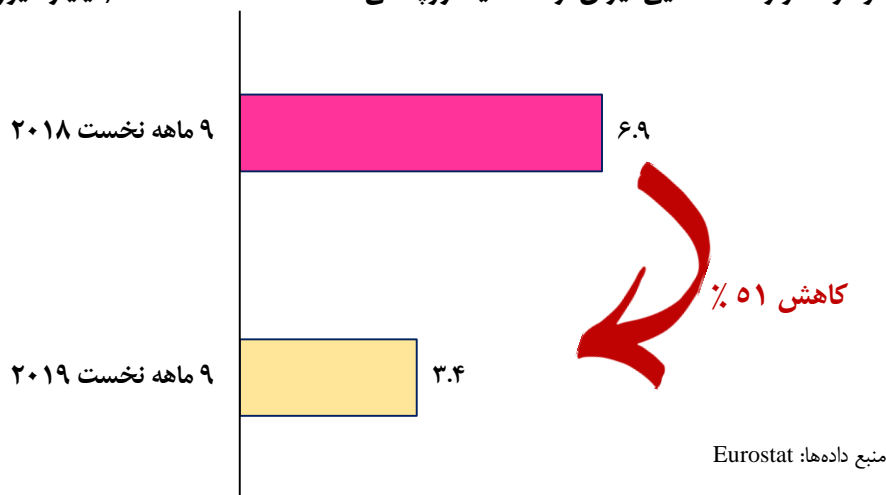
کشورهای مقصد صادراتی ایران در اتحادیه اروپا	۹ ماهه نخست ۲۰۱۸	۹ ماهه نخست ۲۰۱۹	رشد (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
اتحادیه اروپا (EU28)	۸,۵۵۷.۲	۵۱۳.۶	-۹۴	-۹۴
آلمان	۳۴۲.۲	۱۴۲.۶	-۵۸	-۲.۳۳
ایتالیا	۲۶۰۵.۸	۱۱۹.۳	-۹۵	-۲۹.۰۶
اسپانیا	۱,۸۷۵.۳	۵۲.۳	-۹۷	-۲۱.۳۰
رومانی	۳۲.۴	۲۹.۷	-۸	-۰.۰۳
بلژیک	۱۰۰.۵	۲۸.۲	-۷۲	-۰.۸۴
بلغارستان	۲۴.۵	۲۶.۳	۷	۰.۰۲
انگلستان	۲۷.۹	۱۷.۷	-۳۷	-۰.۱۲
فرانسه	۱,۵۱۴.۱	۱۳.۶	-۹۹	-۱۷.۵۴
هلند	۲۶۱.۷	۱۳.۴	-۹۵	-۲.۹۰
اتریش	۳۷۶.۵	۱۱.۱	-۹۷	-۴.۲۷
کرواسی	۶۰.۲	۱۰.۵	-۸۳	-۰.۵۸
یونان	۱,۰۹۶.۷	۱۰.۱	-۹۹	-۱۲.۷۰
لهستان	۱۲۷.۶	۹.۰	-۹۳	-۱.۳۹
سوئد	۱۱.۳	۸.۱	-۲۸	-۰.۰۴
دانمارک	۵.۳۳	۵.۳۵	۰.۳	۰.۰۰
مجارستان	۶۵.۰۲	۵.۰۳	-۹۲	-۰.۷۰
پرتغال	۳۰.۱	۲.۷۶	-۸	۰.۰۰
اسلواکی	۶.۸۱	۲.۱۷	-۶۸	-۰.۰۵
اسلونی	۹.۶۷	۲.۰۳	-۷۹	-۰.۰۹
لیتوانی	۳.۱۸	۱.۳۱	-۵۹	-۰.۰۲
لتونی	۰.۲۱	۱.۱۵	۴۵۲	۰.۰۱
جمهوری چک	۴.۶۰	۰.۸۰	-۸۳	-۰.۰۴
فنلاند	۰.۵۳	۰.۴۴	-۱۷	۰.۰۰
قبرس	۰.۳۳	۰.۲۶	-۲۲	۰.۰۰
استونی	۰.۰۷	۰.۱۹	۱۷۲	۰.۰۰
ایرلند	۱.۵۶	۰.۱۲	-۹۳	-۰.۰۲
لوکزامبورگ	۰.۱۳	۰.۱۰	-۲۶	۰.۰۰
مالت	۰.۲۵	۰.۰۸	-۶۷	۰.۰۰

منبع داده‌ها: Eurostat

واردات کالایی ایران از اتحادیه اروپا

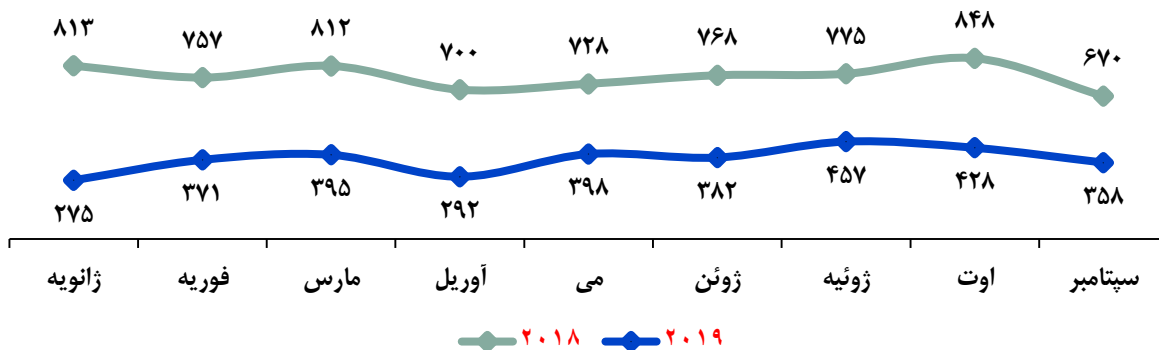
با توجه به نمودار ۷، ایران در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ حدود ۳،۴ میلیارد یورو کالا از اتحادیه اروپا وارد کرده که این رقم با کاهش حدود ۵۱ درصدی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته همراه بوده است.

نمودار ۷. واردات کالایی ایران از اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیارد یورو)

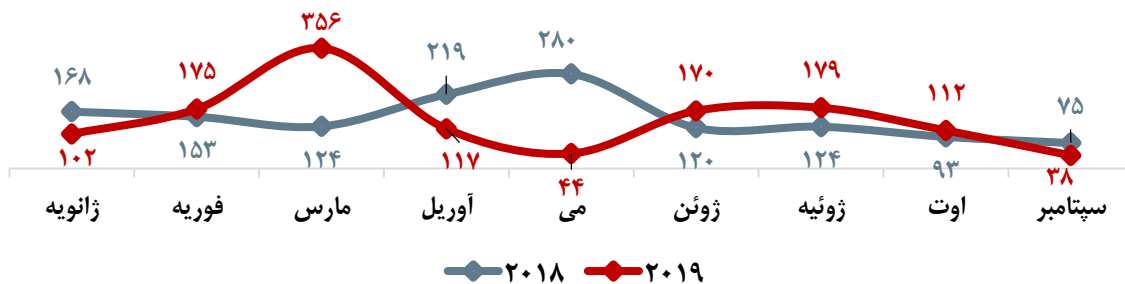

مطابق نمودار ۸، ارزش واردات کالایی ایران در کلیه ماه‌های ۲۰۱۹ (از ژانویه تا سپتامبر) در مقایسه با مقادیر مشابه سال ۲۰۱۸، به طور قابل توجهی پایین‌تر بوده و از ژوئیه تا سپتامبر ۲۰۱۹ نیز روندی نزولی را طی کرده است. روند مقداری واردات ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ با نوسان همراه بوده به گونه‌ای که در ماه‌های فوریه، مارس، ژوئن، ژوئیه و اوت این سال با افزایش نسبت به ماه مشابه سال قبل روبرو بوده و در سایر ماه‌ها با کاهش نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل همراه بوده است. (جدول ۹)

نمودار ۸. روند ماهانه ارزش واردات ایران از اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیون یورو)

نمودار ۹. روند ماهانه مقدار واردات کالایی ایران از اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (هزارتن)

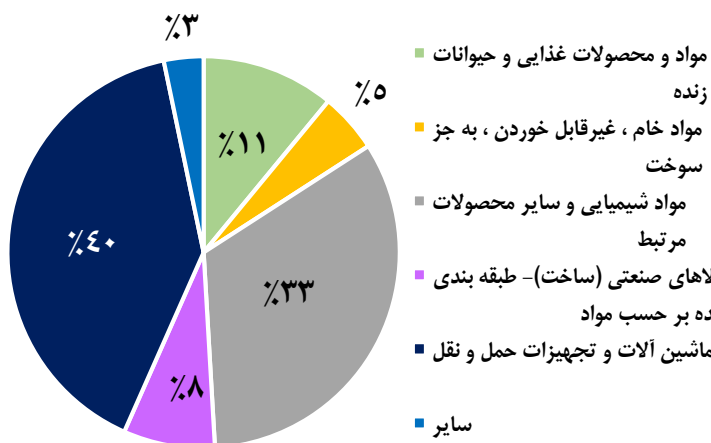

منبع داده‌ها: Eurostat

واردات ایران از اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی

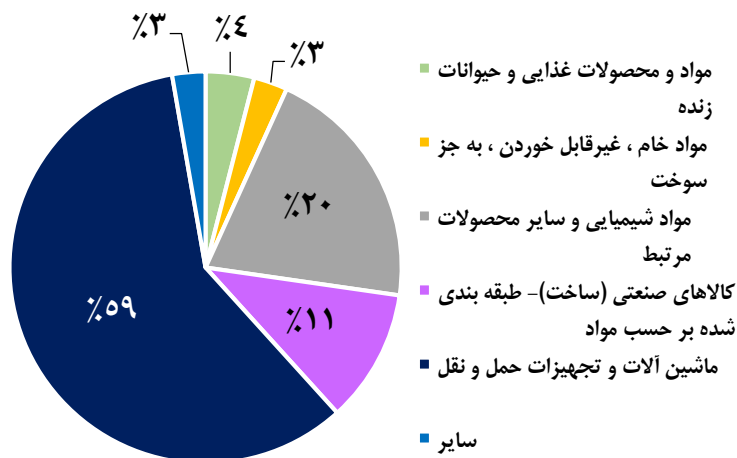
مقایسه گروه کالاهای واردات ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ و مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد سهم واردات گروه کالایی ماشین‌آلات و تجهیزات حمل‌ونقل و کالاهای گروه ساخته شده طبقه‌بندی شده توسط مواد، در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ کاهش یافته و سهم سایر گروه‌های کالایی در مدت مذکور افزایش یافته است.

نمودار ۱۱. واردات ایران از اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی در نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (هزارتن)

منبع داده‌ها: Eurostat

نمودار ۱۰. واردات ایران از اتحادیه اروپا به تفکیک گروه کالایی در نه ماهه نخست ۲۰۱۸ (هزارتن)

منبع داده‌ها: Eurostat

واردات ایران از اتحادیه اروپا به تفکیک مبادی وارداتی

مطابق جدول ۳، چهار مبادا عمده وارداتی ایران از اتحادیه اروپا در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ به ترتیب ارزش واردات شامل آلمان، ایتالیا، هلند و فرانسه بوده است. شایان ذکر است در نه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ واردات ایران از اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا (به جز ۵ کشور بلغارستان، یونان، کرواسی، قبرس و مالت) کاهش یافته است. بیشترین کاهش واردات ایران در نه ماهه ابتدایی سال ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ به ترتیب از کشورهای لوکزامبورگ، لتونی، سوئد، فنلاند، اسلواکی و رومانی بوده است. همچنین موثرین عامل در کاهش واردات ایران از اتحادیه اروپا، کاهش واردات از کشورهای آلمان (با سهم حدود منفی ۱۴ واحد درصد)، ایتالیا (با سهم حدود منفی ۸.۵ واحد درصد)، فرانسه (با سهم حدود منفی ۶.۵ واحد درصد) و اسپانیا (با سهم حدود منفی ۵ واحد درصد) بوده است.

جدول ۳. مبادی وارداتی ایران از اتحادیه اروپا طی نه ماهه نخست ۲۰۱۹ (میلیون یورو)

کشورهای مبادا وارداتی ایران در اتحادیه اروپا	۹ ماهه نخست ۲۰۱۸	۹ ماهه نخست ۲۰۱۹	رشد (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
اتحادیه اروپا (EU28)	۶,۸۶۸.۹	۳,۳۵۵.۸	-۵۱	-۵۱.۱
آلمان	۲,۰۲۵.۰	۱,۰۹۴.۰	-۴۶	-۱۳.۶
ایتالیا	۱,۱۹۴.۳	۶۱۵.۵	-۴۸	-۸.۴
هلند	۶۰۵.۲	۳۶۳.۳	-۴۰	-۳.۵
فرانسه	۷۳۰.۹	۲۸۲.۹	-۶۱	-۶.۵
بلژیک	۳۳۹.۹	۱۷۱.۶	-۵۰	-۲.۵
اسپانیا	۴۷۱.۹	۱۵۵.۱	-۶۷	-۴.۶
دانمارک	۱۸۷.۵	۱۳۰.۶	-۳۰.۳	-۰.۸
انگلستان	۱۵۰.۴	۹۴.۰	-۳۸	-۰.۸
اتریش	۲۰۳.۰	۹۱.۰	-۵۵	-۱.۶
رومانی	۲۳۳.۹	۵۷.۲	-۷۶	-۲.۶
سوئد	۲۷۴.۵	۴۴.۴	-۸۴	-۳.۴
اسلواکی	۴۸.۶	۴۳.۲	-۱۱	-۰.۱
بلغارستان	۲۵.۸	۳۸.۷	۵۰	۰.۲
ایرلند	۷۹.۱	۳۶.۲	-۵۴	-۰.۶
لهستان	۵۵.۲	۳۰.۲	-۴۵	-۰.۴
یونان	۲۰.۰	۲۲.۰	۱۰	۰.۰
جمهوری چک	۴۱.۴	۲۰.۶	-۵۰	-۰.۳
فنلاند	۱۰۷.۳	۱۹.۸	-۸۲	-۱.۳
مجارستان	۲۲.۷	۱۷.۴	-۲۴	-۰.۱
پرتغال	۱۹.۸	۸.۵	-۵۷	-۰.۲
کرواسی	۳.۷	۷.۶	۱۰۸	۰.۱

کشورهای مبدا وارداتی ایران در اتحادیه اروپا	۹ ماهه نخست ۲۰۱۸	۹ ماهه نخست ۲۰۱۹	رشد (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
قبرس	۳.۰	۶.۰	۹۷	۰.۰
لیتوانی	۳.۱	۲.۴	-۲۳	۰.۰
اسلواکی	۷.۰	۱.۳	-۸۱	-۰.۱
استونی	۳.۲	۱.۰	-۷۰	۰.۰
لتونی	۶.۶	۰.۸	-۸۸	-۰.۱
لوکزامبورگ	۵.۷	۰.۴	-۹۳	-۰.۱
مالت	۰.۱	۰.۱	۱۲	۰.۰

منبع داده‌ها: Eurostat